

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 664/05
22.03.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragomira Milojevića, predsednika veća, Predraga Gligorijevića, Miroslava Cvetkovića, Dragana Jocića i Zorana Tatalovića, članova veća i savetnika Dragane Jevrić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optužene **AA i dr.**, zbog krivičnog dela trgovina ljudima iz člana 111-b. stav 3. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, u vezi člana 22. Osnovnog krivičnog zakona, odlučujući o žalbama Okružnog javnog tužioca u Pančevu i branioca optužene, adv. AB, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Pančevu K.158/04 od 11.01.2005. godine, posle sednice veća u smislu člana 375. Zakonika o krivičnom postupku, u prisustvu optužene i branioca, dana 22.03.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

Povodom žalbi Okružnog javnog tužioca u Pančevu i branioca optužene AA, a po službenoj dužnosti, **PREINAČUJE SE** i to samo u pogledu pravne ocene dela optužene, presuda Okružnog suda u Pančevu K.158/04 od 11.01.2005. godine, tako što Vrhovni sud radnje optužene AA opisane u izreci te presude, pravno kvalifikuje kao krivično delo trgovina ljudima iz člana 388. stav 3. u vezi stava 1. u vezi člana 33. Krivičnog zakonika, za koje je **OSUĐUJE** na kaznu zatvora u trajanju od 3-tri godine, u koju kaznu joj se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 19.10.2004. godine do 11.01.2005. godine, dok se žalbe OJT u Pančevu i branioca optužene, **ODBIJAJU** kao neosnovane.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom, na osnovu člana 354. stav 1. ZKP odbijena je optužba prema optuženom BB za krivično delo trgovina ljudima iz člana 111-b. stav 3. u vezi stava 1. KZ RS, u vezi člana 22. OKZ.

Istom presudom optužena AA oglašena je krivom zbog krivičnog dela trgovina ljudima iz člana 111-b. stav 3. u vezi stava 1. KZ RS, u vezi člana 22. OKZ i osuđena na kaznu zatvora u trajanju od tri godine, u koju kaznu joj se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 19.10.2004. godine do 11.01.2005. godine. Oštećeni maloletni MM, radi ostvarivanja imovinsko pravnog zahteva, upućen je na parnicu. Odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padnu na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv te presude i to samo u odnosu na osuđujući delo, žalbe su izjavili:

-Okružni javni tužilac u Pančevu, zbog odluke o krivičnoj sankciji, sa predlogom da se pobijana presuda preinači i optuženoj AA izrekne kazna zatvora u dužem trajanju;

-branilac optužene, adv. AB, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom, da se pobijana presuda preinači i optužena oslobodi krivične odgovornosti ili da se blaže kazni, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, kao i da zajedno sa optuženom bude obavešten o sednici drugostepenog veća.

Branilac optužene, adv. AB podneo je i odgovor na žalbu OJT u Pančevu, sa predlogom da se ista odbije kao neosnovana.

Republički javni tužilac, u podnesku Ktž. 802/05 od 09.05.2005. godine, predložio je, da se uvaži žalba OJT u Pančevu i prvostepena presuda preinači u smislu navoda te žalbe, a da se žalba branioca optužene odbije kao neosnovana.

Vrhovni sud je održao sednicu veća, u smislu člana 375. ZKP, u prisustvu optužene AA i branioca, adv. AV, po zameničkom punomoćju adv. AB i odsustvu uredno obaveštenog zamenika Republičkog javnog tužioca, na kojoj je ispitao prvostepenu presudu, razmotrio ostale spise predmeta i po oceni žalbenih navoda našao:

Pobijana presuda ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka, na koje drugostepeni sud, u smislu člana 380. stav 1. tačka 1. ZKP, uvek pazi po službenoj dužnosti, pa ni bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. i člana 368. stav 2. ZKP, na koje žalba branioca ukazuje.

Suprotno žalbenim navodima, izreka pobijane presude razumljiva je i jasna i sadrži opis radnji iz koga proizilaze sva bitna obeležja krivičnog dela za koje je optužena oglašena krivom, pri čemu je prvostepeni sud jasno opredelio i razgraničio koje su radnje optužena i njen, sada pokojni suprug opt. BB preduzeli pojedinačno, a koje zajedno. Takođe, u izreci pobijane presude jasno je navedeno da je opt. BB zapretio maloletnom oštećenom da će mu odseći uvo zbog odbijanja da ide u Italiju i da tamo prosi, što je u skladu sa sadržinom zapisnika o saslušanju svedoka od 21.10.2004. godine.

Neosnovano se u žalbi branioca navodi da presuda nema razloga o odlučnim činjenicama, s obzirom da je prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude o svim činjenicama važnim za donošenje odluke dao uverljive, jasne i za ovaj sud prihvatljive razloge.

Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, nije učinjena ni time što prvostepeni sud nije naveo sadržinu iskaza opt. BB, s obzirom da je taj iskaz bez ikakvog uticaja na utvrđeno činjenično stanje.

Najzad, prvostepenom presudom nije učinjena ni bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 2. ZKP u vezi člana 98. stav 3. i član 102. stav 4. ZKP, s obzirom da prvostepeni sud, shodno navedenim odredbama, nije bio obavezan da sasluša maloletno lice uz pomoć pedagoga ili stručnog lica, već samo ako proceni da je to potrebno, a prvostepeni sud je pravilno procenio da saslušanje maloletnog oštećenog neće štetno uticati na njegovo psihičko stanje, kao i da je oštećeni, s obzirom na uzrast i duševnu razvijenost, apsolutno bio sposoban da shvati značaj prava da ne mora da svedoči.

Činjenično stanje je u prvostepenoj presudi pravilno i potpuno utvrđeno, pa su neosnovani žalbeni navodi branioca kojima se to osporava.

Pobijajući prvostepenu presudu po tom osnovu u žalbi se navodi da je prvostepeni sud utvrdio da su opt. AA i njen sada pok. suprug BB imali nameru da maloletnog oštećenog odvedu u Italiju gde bi se bavio prosjačenjem za njihov račun i pri tome zanemario odlučnu činjenicu da optuženi u svojim putnim ispravama nisu imali vize za Italiju niti za bilo koju drugu zemlju. Prema žalbi, prvostepeni sud je celokupnu presudu zasnovao na iskazu oštećenog koji je suprotan ostalim izvedenim dokazima, a u pojedinim delovima protivrečan i sam sebi.

Iznete žalbene navode Vrhovni sud ocenjuje neosnovanim iz sledećih razloga:

Pravilnom ocenom odbrane optužene AA i svih dokaza provedenih tokom postupka, pravilno je prvostepeni sud utvrdio da je optužena, zajedno sa svojim, sada pok. suprugom BB, u vreme, na mestu i na način opisan u izreci i odgovarajućim delovima obrazloženja pobijane presude, iskorišćavanjem teških materijalnih prilika majke maloletnog oštećenog, istoj dala 100 leva za njega i pri tome platila sve troškove oko vađenja putne isprave, potrebne dokumentacije, dolaska maloletnika u Pančevo, kako bi ga naveli na prosjačenje, pri čemu je maloletnom oštećenom od strane sada pok. BB upućena i ozbiljna pretnja da će mu odseći uvo ako ne pristane da ode u Italiju i da tamo prosi.

Pravilno je prvostepeni sud činjenično utvrđenje temeljio, pre svega, na iskazu oštećenog maloletnog MM, koji je detaljno i uverljivo opisao na koji način i pod kojim okolnostima su ga optužena i njen sada pok. suprug doveli iz Bugarske u Pančevo, navodeći pri tome detalje oko izdavanja putne isprave i potrebne dokumentacije za prelaz državne granice, razloge iz kojih je optužena njegovoj majci dala novac, zatim njegov boravak u Pančevu u kući optuženih, pretnje koje su mu upućene kao i način na koji je napustio kuću optuženih i razloge za to.

Prema nalazu veštaka, specijaliste dečje psihologije, VV, kod maloletnog oštećenog utvrđeno je postojanje posttraumatskog stresnog poremećaja uslovljenog objektivnom situacijom u kojoj se našao, zatim da na nivou mentalnog funkcionisanja kod maloletnog oštećenog ne postoje znaci primarnog mentalnog deficita, te da, imajući u vidu kompletne anamnestičke podatke, činjenicu da u kontaktu i izjavama kod njega ne postoje evidentne protivrečnosti i nelogičnosti, kao i da je u stanju da korektno percipira relacije na socijalnom planu, nema bitnih elemenata koji bi ukazivali na postojanje konfabulacija u iskazima ili namernog menjanja i prilagođavanja sadržaja u iskazima.

S obzirom na ovakav detaljan, stručan i jasno obrazložen nalaz veštaka, na koji tokom postupka nije bilo primedbi, pravilno je prvostepeni sud iskaz maloletnog oštećenog u potpunosti prihvatio kao verodostojan i s tim u vezi, pravilno odbranu opt. AA da nije izvršila krivično delo koje joj je stavljeno na teret nije prihvatio, nalazeći da je takva njena odbrana sračunata na izbegavanje krivične odgovornosti.

Prema tome, činjenično stanje, u pogledu svih bitnih elemenata krivičnog dela u pitanju, pravilno i potpuno utvrđeno i ne dovodi se u sumnju suprotnim žalbenim navodima branioca.

Ispitujući, po službenoj dužnosti, pravilnost primene krivičnog zakona (član 380. stav 1. tačka 2. ZKP), Vrhovni sud nalazi da, s obzirom da je posle donošenja prvostepene presude, dana 01.01.2006. godine stupio na snagu Krivični zakonik ("Sl. glasnik RS" br. 85/05 od 06.10.2005. godine) kojim je za krivično delo u pitanju - član 388. stav 3. tog zakonika, propisana blaža kazna od one propisane članom 111-b. stav 3. KZ RS, u konkretnom slučaju, shodno odredbi člana 5. stav 2. Krivičnog zakonika, treba primeniti Krivični zakonik, kao blaži za optuženog. Stoga je Vrhovni sud, po službenoj dužnosti, preinačio prvostepenu presudu u pogledu pravne ocene dela optužene, nalazeći da se u njenim radnjama stiču sva zakonska obeležja krivičnog dela trgovina ljudima iz člana 388. stav 3. u vezi stava 1. u vezi člana 33. Krivičnog zakonika.

Ispitujući, povodom žalbi OJT i branioca optužene, prvostepenu presudu u delu odluke o kazni, Vrhovni sud nalazi da su obe žalbe neosnovane.

Naime, prvostepeni sud je pravilno utvrdio sve okolnosti u smislu člana 54. Krivičnog zakonika koji utiču da kazna bude manja ili veća, međutim, utvrđene olakšavajuće okolnosti ne mogu se, s obzirom na sve okolnosti konkretnog događaja, smatrati osobito olakšavajućim. Stoga je Vrhovni sud, otklonio primenu odredaba o ublažavanju kazne, pa je optuženu AA, za izvršeno krivično delo iz člana 388. stav 3. u vezi stava 1. i člana 33. Krivičnog zakonika osudio na kaznu zatvora u trajanju od tri godine, koja kazna je po vrsti i meri srazmerna sa težinom predmetnog krivičnog dela i stepenom krivice optužene i predstavlja najpogodniju krivično-pravnu meru za ostvarivanje svrhe kažnjavanja predviđene odredbom člana 42. Krivičnog zakonika.

Prvostepena presuda je u odnosu na sada pok. opt. BB ostala nepromenjena, jer u tom delu nije bilo žalbi ovlašćenih lica.

Iz iznetih razloga, na osnovu člana 388. i 391. stav 1. ZKP, odlučeno je, kao u izreci ove presude.

Zapisničar, Predsednik veća

sudija,

Dragana Jevrić, s.r. Dragomir Milojević, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

an